

ΠΡΟΣΦΑΤΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΣΤΟΥΣ ΕΦΗΒΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σύμφωνα με πρόσφατα (2018) ερευνητικά δεδομένα του ΕΠΙΨΥ για τους έφηβους-μαθητές της ΣΤ' Δημοτικού, της Β' Γυμνασίου και της Α' Λυκείου, ηλικίας 11½, 13 ½ και 15½ ετών, αντίστοιχα (αναφέρονται ακολούθως συμβατικά ως 11-, 13-, και 15χρονοι αντίστοιχα):

- Το **15,5%** των εφήβων ηλικίας 11-15 έστω έχουν καπνίσει έστω και μία φορά σε όλη τους τη ζωή.
- Ειδικότερα, έχουν καπνίσει έστω και μία φορά: το **2,0%** των 11χρονων μαθητών, ένας στους 8 13χρονους (**12,6%**) και σχεδόν τρεις στους δέκα 15χρονους (**30,9%**).
- Στην ηλικία των 15, ένας στους 6 (**17,4%**) κάπνισαν τις τελευταίες 30 ημέρες πριν από την έρευνα (είναι δηλαδή «τρωρινοί» καπνιστές) και σχεδόν ένας στους 12 (**8,1%**) καπνίζουν καθημερινά (τα αντίστοιχα ποσοστά για τους 13χρονους και ιδιαίτερα τους 11χρονους είναι σημαντικά χαμηλότερα).
- Το κάπνισμα **δεν διαφέρει σημαντικά** στα φύλα, με εξαίρεση το κάπνισμα σε όλη τη ζωή μεταξύ των 15χρονων (υψηλότερο στα κορίτσια 34,4% έναντι 27,5% στα αγόρια).
- **Βελτίωση (μείωση) παρουσιάζουν την τελευταία 20ετία** όλοι οι δείκτες που αφορούν το κάπνισμα στην εφηβεία. Συγκεκριμένα, στους 15χρονους από το 1998 στο 2018, το κάπνισμα τουλάχιστον μία φορά σε όλη τη ζωή μειώνεται από 46,3% σε 30,9% και το καθημερινό κάπνισμα από 13,7% σε 8,1%. Επιπλέον, από το 2010 στο 2018 το πρόσφατο κάπνισμα μειώνεται από 26% σε 17,4%.
- Το 2018, **χρήση ηλεκτρονικού τσιγάρου** έστω και μία φορά σε όλη τη ζωή ανέφερε ένας στους τρεις 15χρονους (**36,7%**), σε υψηλότερο ποσοστά τα **αγόρια** (39,7%) συγκριτικά με τα κορίτσια (33,7%).
- Από τους 15χρονους που έχουν πειραματιστεί έστω και μία φορά με το ηλεκτρονικό τσιγάρο, ένας στους 3 (**12,0%** επί του συνόλου των 15χρονων) έκανε χρήση του τις τελευταίες 30 ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της έρευνας, σε σημαντικά υψηλότερο ποσοστό τα **αγόρια** (14,5%) από ό,τι τα κορίτσια (9,7%).
- **Υπερδιπλασιάστηκε** από το 2014 στο 2018 το ποσοστό των 15χρονων αναφέρουν χρήση ηλεκτρονικού τσιγάρου έστω και μία φορά σε όλη τη ζωή, από 16,6% σε 36,7%*.
- Μεταξύ των 15χρονων που αναφέρουν χρήση ηλεκτρονικού τσιγάρου (έστω μια φορά σε όλη τη ζωή), ποσοστό 32,3% **δεν** έχουν καπνίσει συμβατικό τσιγάρο (έστω μια φορά σε όλη τη ζωή). Το ποσοστό αυτό έχει **διπλασιαστεί** σε σχέση με το 2014 (15,4%).

Τα παραπάνω αποτελούν αδημοσίευτα στοιχεία από την πιο πρόσφατη (2018) έρευνα του ΕΠΙΨΥ με τίτλο «Πανελλήνια έρευνα για τις συμπεριφορές που συνδέονται με την υγεία των έφηβων-μαθητών» (Έρευνα HBSC/WHO). Η έρευνα διεξάγεται στο πλαίσιο του διεθνούς προγράμματος «Health Behaviour in School-Aged Children» (HBSC, www.hbsc.org) η οποία τελεί υπό την αιγίδα του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και επαναλαμβάνεται ανά τετραετία σε περισσότερες από 40 χώρες. Η έρευνα παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για τον τρόπο ζωής των εφήβων και τους κινδύνους που απειλούν την υγεία τους. Οι πληροφορίες αυτές κατευθύνουν τις πολιτικές πρόληψης των κρατών που συμμετέχουν στο πρόγραμμα. Στη χώρα μας η έρευνα υλοποιείται από

---

* Το 2018 υπήρξε μικρή αναδιατύπωση της ερώτησης ώστε τα στοιχεία της Ελλάδας να συγκρίνονται με εκείνα των άλλων χωρών, χωρίς ωστόσο το παραπάνω να θεωρείται ότι έχει επηρεάσει τη μέτρηση.

το ΕΠΙΨΥ από το 1998 με την επιστημονική ευθύνη της Ομοτ. Καθηγήτριας του Πανεπιστημίου Αθηνών, Ά. Κοκκέβη.

Στην έρευνα του 2018 συμμετείχε πανελλήνιο αντιπροσωπευτικό δείγμα 3.863 μαθητών της ΣΤ΄ Δημοτικού, της Β΄ Γυμνασίου και της Α΄ Λυκείου από 238 σχολικές μονάδες. Διενεργήθηκε με την έγκριση του Υπουργείου Παιδείας. Κατόπιν γονικής συναίνεσης, οι μαθητές απάντησαν σε ανώνυμο ερωτηματολόγιο που χορηγήθηκε ομαδικά στις τάξεις του δείγματος χωρίς (ή με διακριτική) την παρουσία των εκπαιδευτικών. Η έρευνα του 2018 χρηματοδοτήθηκε μερικώς από τον ΟΚΑΝΑ και την Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία «Προαγωγή της Γνώσης στις Ψυχικές Διαταραχές».

Πληροφορίες

ΕΠΙΨΥ <https://www.epipsi.gr/index.php/research/97-ereuna-hbsc-who>

T. 2106170840-844-849

E: erevna.hbsc@epipsi.gr